

HET WAARDEVOLLE VINDPLAATSETIKET

B. Entrop

Ervaringen met verzamelaars opgedaan in het schelpenmuseum „in de Schulp”, zijn de aanleiding tot dit artikeltje. Het zijn ervaringen betreffende het vakkundig, onvolledig of helemaal niet gebruiken van een vindplaatsetiket bij elke soort in de collectie.

Over het vakkundig gebruik kan ik eigenlijk kort zijn. Iedere verzamelaar die zijn hobby serieus en volgens de regelen van het vak bedrijft, zal de waarde kennen van een zo volledig mogelijk ingevuld vindplaatsetiket. Het etiket dat naast de familie-, genus- en speciesnaam inclusief de naam van de auteur, ook nog gegevens omvat over datum, vindplaats, nummer enz. vervult eigenlijk de taak van een echtheidscertificaat bij een bepaalde schelp. Een collectie — hoe gering van omvang ook — krijgt zijn wetenschappelijke waarde alleen door het bij iedere schelp aanwezig zijn van een volledig ingevuld vindplaatsetiket.

Het zijn echter vaak de beginners die — gegrepen door de schoonheid van schelpen — aan het verzamelen slaan. Van links en rechts vergaren zij schelpen, vaak zonder er op te letten of de schelp wel van een behoorlijk etiket voorzien is.

Men krijgt wat schelpen van derden; ergens in een winkeltje liggen wat schelpen te koop, maar niemand kan precies vertellen waar de schelpen gevonden werden.

DE „ONEERLIJKE” VINDPLAATS

In de populaire boekjes staat bij de schelpen vaak vermeld: Philippijnen, Japan, Mexico enz. Heeft men een betreffende schelp met het boekje gedetermineerd, dan wordt eenvoudig als vindplaats die uit het boekje overgenomen. Dit is niet alleen volkomen onjuist, maar ook gevaarlijk. Stel iemand heeft een Tijgerslak-*Cypraea tigris* L. Als vindplaats neemt hij Philippijnen over, maar realiseert zich niet, dat het maar de vraag is of zijn exemplaar ook in de Philippijnen gevonden

3 voorbeelden van het verzorgen van vindplaatsetiketten.

Links: een etiket in onduidelijk handschrift en te onvolledig in de locatieaanduiding.

Midden: Wel in handschrift, maar toch duidelijk leesbaar.

Rechts: Getypt etiket. Alleen mogelijk bij etiketten van flink formaat

is. De schelp kan even goed afkomstig zijn uit Nieuw-Guinea, Japan, of zelfs Zanzibar in Oost-Afrika.

Ik moet er ook op letten dat men niet de vindplaatsen uit de museumcollectie overneemt. Dat dan het hek van de dam is laat zich indenken, vooral als het om zeer exact aangegeven vindplaatsen gaat. Ik denk aan een speciaal rif, baai of lagunengebied. Stel dat iemand een schelp met een dergelijke „oneerlijke” locatie-aanduiding zou ruilen, dan zou de nieuwe eigenaar onwetend de vindplaats als juist aanvaarden.

Weest daarom maar gewoon eerlijk in het noteren van de vindplaats als U het niet geheel zeker weet. Schrijf maar een vraagteken of onbekend. De wetenschap vraagt om betrouwbare gegevens en niet om schijn exactheid.

DE KRIJGERTJES

Ik heb nog een doos schelpen voor je. Ze waren van een oom, die op Java gezeten heeft. Afgerold naast behoorlijk vers materiaal lag in de schoendoos. Allemaal van Java! Behalve dan de *Wulk-Buccinum undatum* L. en een dublet van het Zaagje-*Donax vittatus* (Da Costa), die hoogst waarschijnlijk van het Hollandse strand afkomstig waren.

Toen ik opmerkte dat deze twee soorten zeker niet van Java kwamen, werd stijf en stram volgehouden dat oom ze zelf op Java verzameld had. Dat ik de vindplaats Java voor de overige schoendooschelpen ook in twijfel begon te trekken spreekt vanzelf.

Iemand kocht in onze schelpenshop een aantal behoorlijk zeldzame *Voluta*'s, allemaal keurig van goede vindplaatsetiketten voorzien. Hij had de vindplaatsen niet nodig, want het ging hem alleen maar om de schoonheid. Best en goed, maar deze schelpen zijn zonder etiket waardeloos geworden. Zonde van zulke goede soorten.

EEN VOLLEDIGE VINDPLAATS

Een vindplaats dient zo exact en volledig mogelijk vermeld te worden, teneinde ook duidelijk te zijn voor andere personen. Dus b.v. niet: Adjim, maar: Littoraal. Adjim op het eiland Djerba. O.-kust Tunesië.

Gebruik ook geen namen die door de plaatselijke bevolking gebezigd worden, maar op geen enkele kaart terug te vinden zijn.

Onvolledig is b.v. ook: Scheveningen. Beter is Scheveningen tussen strandpaal zoveel en zoveel in de stormvloedlijn.

Noteer ook waar U de vondst deed: in de vloedlijn, levend in het zand, op de rotsen, onder stenen, ingeboord in hout. Kortom hoe meer details des te beter.

EEN LEESBAAR ETIKET

Maak van Uw vindplaatsetiket geen doktersrecept met alleen voor insiders leesbare krabbels. Wanneer U schelpen ruilt geef dan bij elke schelp een getypt etiket. Dat is altijd leesbaar en voorkomt verkeerd overgenomen namen van etiketten met onleesbaar of verwarrend handschrift. (Zie de voorbeelden op afb. 1.). Is het etiket te klein om alle bijzonderheden op te nemen, noteert U deze dan in ieder geval in het collectieregister en op de kaartsysteemkaart, die elke goede collectie begeleiden.

Bedenk dat U een naam altijd later nog te weten kunt komen, maar dat een niet genoteerde vindplaats een onherstelbare fout is.

Vergroot de wetenschappelijke waarde van Uw collectie en zorg voor goede, betrouwbare etiketten.